

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

17.1.2025

Dnro: EURA 2021/600739/09
02 01 01/2024/POPELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Kasvun esteet Pohjois-Pohjanmaan innovatiivisissa yrityksissä -selvitys

Hakijan virallinen nimi

Oulun Yliopisto

Hakemusnumero

600739

Saapumispäivämäärä

28.11.2024

Alkamispäivämäärä

01.02.2025

Päättymispäivämäärä

30.06.2026

Viranomainen

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Toimintaympäristön kehittämisavustuksen
hankehaku Pohjois-Suomessa (Pohjois-
Pohjanmaa, Lappi, Kainuu)

Hakuilmoituksen tunnus

POPELY-051

Käsittelijä

Janne Risto Antero Ranta

Toimintalinja

1 Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite

1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton
parantaminen

Avustusmuoto

Toimintaympäristön kehittämisavustus, kehittämistoimenpiteet

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Kasvuhakuiset innovatiiviset yritykset näyttävät tärkeää roolia kansantaloudessa ja sen uudistumisessa. Suomessa kasvuhakuisten pk-yritysten määrä on kuitenkin ollut laskussa jo yli vuosikymmenen. Juuri julkaistun Euroopan innovaatioreportin mukaan Euroopan on korjattava tuottavuuden kasvun hidastuminen kuromalla umpeen innovaatiokuilu mm. poistamalla esteet, jotka estävät innovatiivisia yrityksiä kasvamasta. Myös Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategian 2021–2025 mukaan kasvuyritysten laajentumisen

mahdollistamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tämä selvityshanke vastaa tähän tarpeeseen tuottamalla tietoa yritysten kokemista kasvun esteistä. Hankkeen kohderyhmänä ovat Pohjois-Pohjanmaan innovatiiviset mikro- ja pk-yritykset eli yritykset, joilla on TKI-toimintaa. Kohderyhmäyritysten toiminta/toimialat sisältyvät Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategian 2021–2025 painopistevalintoihin.

Hankkeessa tehtävän selvityksen tavoite on tuottaa raportti, joka tarjoaa tutkittua tietoa alueen yrityskontekstista innovatiivisten yritysten kasvun esteistä. Raportti tarjoaa syvällistä ymmärrystä ja aluetason ajantasaista tietoa asiantuntijoiden tunnistamista kasvun esteistä. Hankkeessa luodaan tietoa, jonka avulla tunnistetaan todelliset innovatiivisten mikro- ja pk-yritysten kasvun esteet ja saadaan pureuduttua tarkemmin koettuihin esteisiin niissä tapauksissa, että yrityksellä on potentiaali ja aito tavoite kasvaa. Tavoitteena on, että paras saatavilla oleva tutkittu tieto tarjoaa tukea yrityksille kasvun sisäisten esteiden tunnistamisessa sekä kasvun ulkoisista esteistä tutkittua tietoa julkisen päätöksenteon tueksi. Lisäksi hankkeessa pyritään tunnistamaan Pohjois-Pohjanmaan toimintaympäristön erityispiirteet yritysten kasvun näkökulmasta. Tutkittu tieto auttaa esim. suuntaamaan kehittämisohjelmia ja kehittämään julkisia yritysten kasvupalveluja.

Hanke saavuttaa tavoitteensa kolmen työpaketin kautta: Kirjallisuusselvitys (TP1), empiirinen selvitystyö (TP2) ja tulosten jalkauttaminen sidosryhmille raportoinnin ja työpajojen kautta (TP3).

Hankkeessa tuotettava selvitys on yhdistelmä kirjallisuuden viimeisintä tutkimustietoa ja alueellista empiiristä tietoa innovatiivisten yritysten kasvun esteistä. Raportti sisältää synteesin 25 innovatiivisen mikro- ja pk-yrityksen yrittäjän/yritysjohdajan sekä 5–10 asiantuntijan haastatteluiden tuloksista. Lisäksi kootaan vastaavat löydökset yritysten verrokkihaastatteluista (10–15kpl) verrokkimaakunnista eri puolilta Suomea. Tämä mahdollistaa kattavamman kokonaiskuvan yritysten kasvun esteistä sekä Pohjois-Pohjanmaan toimintaympäristön erityispiirteiden tunnistamisen yritysten kasvun haasteista.

Hankkeessa tuotettu tieto edistää muiden alueellisten yrityskehityshankkeiden valmistelua ja toteutusta. Hankkeen aikana tulokset jalkautetaan Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutin työpajojen ja viestinnän kautta sidosryhmille ja yleisölle. Hankkeen havaintoja voidaan nostaa esille jo hankkeen aikana ja lopullisia tuloksia voidaan levittää ja hyödyntää myös Suomen Yrittäjien kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Hankkeen toimenpiteet

Hanke saavuttaa kuvatut tavoitteet kolmen työpaketin kautta: Kirjallisuusselvitys (TP1), empiirinen selvitystyö (TP2) ja tulosten jalkauttaminen sidosryhmille raportoinnin ja työpajojen kautta (TP3).

TP1 kokoaa kirjallisuuden parhaan tietämyksen todennetuista yritysten kasvua estävistä tekijöistä ja haasteista. Ennen hanketta tunnistettuja kirjallisuusselvityksen teemoja ovat mm. yritysten kasvunhallinta ja kasvun esteet. Kirjallisuusselvityksen teemarajaukset tarkentuvat työpaketin aikana oleellisimpiin teemoihin. TP1 tuloksena syntyy kirjallisuusselvitys, jonka perusteella muodostetaan haastatteluteemat TP2:sta varten.

TP2:ssa syvähaastatellaan (semistrukturoitu konsultatiivinen haastattelu) 25 innovatiivista mikro- ja pk-yrityksen yrittäjää/yritysjohdajaa Pohjois-Pohjanmaalta. Haastatteluihin valitaan yrittäjiä kolmesta näkökulmasta 1) yrittäjät, joiden yrityksillä on jo kokemusta kasvusta (halu ja kyky kasvuun ja siitä kokemusta), 2) yrittäjät, joiden yritykset ovat kohdanneet merkittäviä kasvun esteitä (halu kasvuun), sekä 3) yrittäjät, jotka ovat tehneet exitin yrityksestään niiden kasvun myötä (toteutunut kasvu). Yrityksistä haastatteluun voidaan kutsua myös yhtä useampi yrityksen edustaja. Erilaisten haastattelunäkökulmien kautta, kasvun haasteista ja esteistä, sekä toimintaympäristön mahdollisuuksista ja hyvistä käytänteistä saadaan monipuolinen kuva.

Lisäksi kootaan vastaavat verrokkihaastattelut yrityksille (10–15kpl) verrokkimaakunnista eri puolilta Suomea. Tämä mahdollistaa kattavamman kokonaiskuvan yritysten kasvun esteistä sekä mahdollistaa Pohjois-Pohjoispohjaan toimintaympäristön erityispiirteiden tunnistamisen yritysten kasvun haasteista.

Yrityshaastatteluiden rinnalla, TP2:ssa syvähaastatellaan 5–10 yritysten kasvun asiantuntijaa. Haastateltavat asiantuntijat voivat olla 1) alueellisia yrityspalveluiden edustajia, joilla on kokemus ja laaja näkökulma alueen yrityskentän kehittymiseen ja kasvuun, 2) rahoitusasiantuntijoita, joilla on alueellinen näkemys yritysten kasvun edellytyksistä mm. luotonannon kautta, ja 3) enkeli- tai pääomasijoittajia, joilla on kokemusta kasvunhakuisiin pk-yrityksiin rahoittamisesta. TP2 tuloksena syntyy empiirinen analyysi Pohjois-Pohjanmaan innovatiivisten mikro- ja pk-yritysten kasvun esteistä.

TP3:ssa toteutetaan

a) Selvitysraportti, joka nivoo yhteen TP1 ja TP2 pohjalta tehdyt löydökset. Raportin yhteenvedo nivoo yhteen kirjallisuusosion ja empiirisen osion pohjalta tehdyt päätelmät. Yhteenvedossa analysoidaan selvityksen tulokset kasvun esteistä ja annetaan toimenpidesuosituksia.

b) Työpajat/tilaisuudet (organisaatioita n. 10 kpl), joissa varmistetaan tulosten jalkauttaminen sidosryhmille. Raportin tuloksista viestitään laajasti ja tutkittu tieto jalkautetaan viestinnän ja sidosryhmien kanssa toteutettavien työpajojen kautta alueellisille elinkeinoyhtiöille, yritysneuvojille ja yrittäjäjärjestöille. Tuloksia voidaan hyödyntää julkisten yrityspalveluorganisaatioiden palvelutarjonnassa ja julkisen sektorin kasvuyritysten toimintaympäristön päätöksenteossa. Tulokset välittyvät myöhemmin myös kansainvälisesti Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutin toteuttaman tutkimustyön kautta esimerkiksi kasvua käsittelevissä keskeisissä tutkimuslehdissä ja tutkimuskonferensseissa.

Lisätietoja hakemuksesta

Esittelijä vakuuttaa, että ei ole esteellinen käsittelemään hakemusta. Esittelijällä ei ole eturistiriitaa tässä asiassa.

ESG raportti: Ympäristövastuu - ei huomautettavaa, Sosiaalinen vastuu - ei huomautettavaa, Hyvä hallintotapa - huomioitavaa.

(Hyvään hallintotapaan liittyvät tuomioistuimien langettavat ratkaisut - 1 merkintää, 3.6.2024

Markkinaoikeudelliset asiat 6000e sakko).

Hankkeen toteutusalue**Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?**

Ei

Maakunnat

Pohjois-Pohjanmaa

Kunnat

Alavieska

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä**Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat**

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Tosiasiallisesti aiheutuneet palkkakustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	113 493	113 493	
Flat rate 40 % kehittäminen	45 397	45 397	
Kustannusarvio yhteensä	158 890	158 890	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	127 112	127 112	80,00
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	9 778	9 778	6,15
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	22 000	22 000	13,85
Rahoitussuunnitelma yhteensä	158 890	158 890	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Kasvuhakuiset innovatiiviset yritykset näyttelevät tärkeää roolia kansantaloudessa ja sen uudistumisessa. Suomessa kasvuhakuisten pk-yritysten määrä on kuitenkin ollut laskussa jo yli vuosikymmenen. Juuri julkaistun Euroopan innovaatioreportin mukaan Euroopan on korjattava tuottavuuden kasvun hidastuminen kuromalla umpeen innovaatiokuilu mm. poistamalla esteet, jotka estävät innovatiivisia yrityksiä kasvamasta. Myös Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategian 2021–2025 mukaan kasvuyritysten laajentumisen mahdollistamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tämä selvityshanke vastaa tähän tarpeeseen tuottamalla tietoa yritysten kokemista kasvun esteistä. Hankkeen kohderyhmänä ovat Pohjois-Pohjanmaan innovatiiviset mikro- ja pk-yritykset eli yritykset, joilla on TKI-toimintaa. Kohderyhmyritysten toiminta/toimialat sisältyvät Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategian 2021–2025 painopistevalintoihin.

Hankkeessa tehtävän selvityksen tavoite on tuottaa raportti, joka tarjoaa tutkittua tietoa alueen yrityskontekstista innovatiivisten yritysten kasvun esteistä. Raportti tarjoaa syvällistä ymmärrystä ja aluetason ajantasaista tietoa asiantuntijoiden tunnistamista kasvun esteistä. Hankkeessa luodaan tietoa, jonka avulla tunnistetaan todelliset innovatiivisten mikro- ja pk-yritysten kasvun esteet ja saadaan pureuduttua tarkemmin koettuihin esteisiin niissä tapauksissa, että yrityksellä on potentiaali ja aito tavoite kasvaa. Tavoitteena on, että paras saatavilla oleva tutkittu tieto tarjoaa tukea yrityksille kasvun sisäisten esteiden tunnistamisessa sekä kasvun ulkoisista esteistä tutkittua tietoa julkisen päätöksenteon tueksi. Lisäksi hankkeessa pyritään tunnistamaan Pohjois-Pohjanmaan toimintaympäristön erityispiirteet yritysten kasvun näkökulmasta. Tutkittu tieto auttaa esim. suuntaamaan kehittämisohjelmia ja kehittämään julkisia yritysten kasvupalveluja.

Hanke saavuttaa tavoitteensa kolmen työpaketin kautta: Kirjallisuusselvitys (TP1), empiirinen selvitystyö (TP2) ja tulosten jalkauttaminen sidosryhmille raportoinnin ja työpajojen kautta (TP3).

Hankkeessa tuotettava selvitys on yhdistelmä kirjallisuuden viimeisintä tutkimustietoa ja alueellista empiiristä tietoa innovatiivisten yritysten kasvun esteistä. Raportti sisältää synteetin 25 innovatiivisen mikro- ja pk-yrityksen yrittäjän/yritysjohtajan sekä 5–10 asiantuntijan haastatteluiden tuloksista. Lisäksi kootaan vastaavat löydökset yritysten verrokkihaastatteluiden (10–15kpl) verrokkihaastatteluiden eri puolilta Suomea. Tämä mahdollistaa kattavamman kokonaiskuvan yritysten kasvun esteistä sekä Pohjois-Pohjois-pohjaan toimintaympäristön erityispiirteiden tunnistamisen yritysten kasvun haasteista.

Hankkeessa tuotettu tieto edistää muiden alueellisten yrityskehityshankkeiden valmistelua ja toteutusta. Hankkeen aikana tulokset jalkautetaan Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutin työpajojen ja viestinnän kautta sidosryhmille ja yleisölle. Hankkeen havaintoja voidaan nostaa esille jo hankkeen aikana ja lopullisia tuloksia voidaan levittää ja hyödyntää myös Suomen Yrittäjien kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Lain valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 9 §:n mukaisesti toimintaympäristön kehittämisavustus on harkinnanvarainen avustus, jota voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille yhteisöille sekä säätiöille yritystoiminnan kannalta tarpeellisiin selvityksiin ja yritysten keskinäisen yhteistyön, yritysten ja korkeakoulujen yhteistyön edistämiseen. Hankkeessa toteutetaan yritysten kannalta tarpeellinen selvitystyö, joten hankkeen katsotaan täyttävän lain vaatimukset näiltä osin.

Saman lain 10 §:n mukaisesti toimintaympäristön kehittämisavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hankkeen arvioidaan edistävän merkittävästi alueen pienten ja keskisuurten yritysten käynnistämistä, kasvua tai kehittymistä taikka verkostoitumista yritysten välillä tai yritysten ja korkeakoulujen välillä; että avustuksella

arvioidaan olevan merkittävä vaikutus hankkeen toteuttamiseen; ja avustuksen hakijalla arvioidaan olevan riittävät taloudelliset ja muut edellytykset toteuttaa hanke sekä hankkeen luonteen sitä edellyttäessä vastata toiminnan jatkuvuudesta myös hankkeen toteuttamisen jälkeen. Myös näiden lain vaatimusten katsotaan täyttyvän.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke esitetään Pohjois-Pohjanmaan rahoitusyksikön päällikölle Pasi Loukasmäelle, jonka jälkeen se käsitellään rahoituskokouksessa. Rahoituskokouksen jälkeen hanke esitellään maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä, jonka jälkeen hankkeelle voidaan tehdä myönteinen tukipäätös.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä